

ACC. N:R M. 14805:1-4.

Landskap: *Skåne*..... Upptecknare: *Olava Andersson, Lunnarp*
Härad: *Ingelstad*..... Berättare: *Wiktor Kraft*
Socken: *Löderup*..... Berättarens yrke: *lantbrukare*
Uppteckningsår: *1959*..... Född år *1895* i *Löderup*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I meden. s. 1-4.

Lu F. 109

Berättaren hade i sin ungdom plats hos den
 som med mätarna i Lötrens som specialiserat sig på
 Viktoria vagnar. Skita var en stor smedja med 3 & 4 gesar
 tre austädda, och 4 & 5 läsofjokar. Detta var omkring
 år 1912. Arbetet i smedjan löstes bl. 6 på morgonen
 och slutade 7 på kvällen. Den läsofjoke hade då i
 längd 40 m, första året, 60 m. andra och 100 m. tredje
 året. Längd var ha gesar. Den minsta läsofjoken
 skulle de kätjen, gänga skruvar. Man blev i
 regel vid kläcka i smedjorna vid den tiden, underläs-
 ke hade senare. Svaren skulle dra av två läsofjok-
 kar. Det var ett tungt arbete "särskilt då mästern
 var ung". Vetsjärn fanns i olika dimensioner.
 Den minns hur tungt och hårt arbete det var
 att lägga på hjulringar när det i lag blev stad-
 gat med breda ringar. Vid slipning felade man
 för hand med en fil, och knivar och här slipades
 på slipsten som drogs för hand.

 Inp 109
 1.

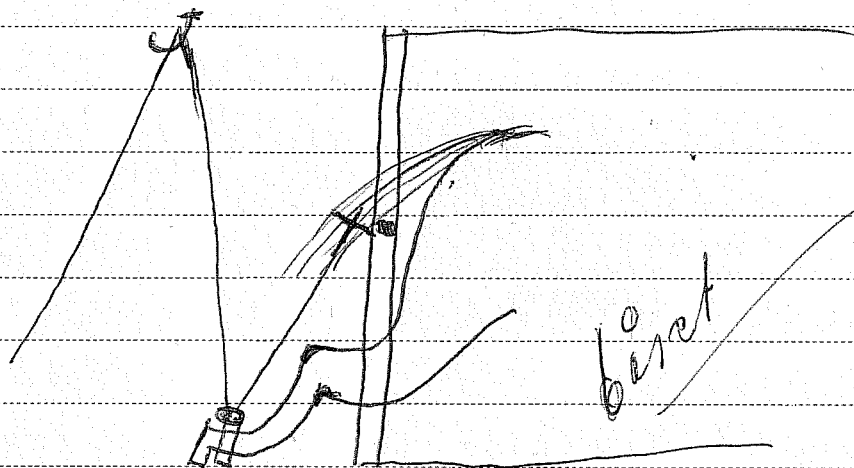
Tiuvrökningen av knivarnas längd så att jämn
områdes ut till dubbla längden av den teutiska
knivens längd, en sliva stål lades emellan vapnå
jämnt viks dubbelt på längden, lades i fyren och
områdes ut då stått blea kvar som "mellanlägg"

På tal av hjulkrigan födes dessa runt, runt i
fyren tills de stäckt sig så pass att de passade
till hjulet. Vid påläggningen hade man som
underlag en kvartssten.

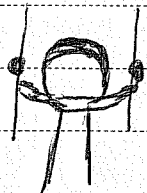
De kvällarna när man skulle tvätta satst av
sig var det lärospjoken som fick bära in 2
spennar vatten, vatten en jämbilt och lägga i
vatten. Med varmt vatten gick saken lättare av.
Man sågades runt spennarna och tvättade sig.

Vid hovslagning hade man ibland o.k.
trämspillet för särskilt svåra hästar. Hårten
sattes in i en spilla där den näst och jämbilt
fick plats. Överkrig "arkeln" lades en braupa

av järn. I denna färtas nu rop som därpå
beads: kärkas ovans med ena ropanden, den
andra lades från kroppen upp i en jämbukt
fästad i taket, och därifrån med igen där en
karl häll i roset. Ursprung så här såg det ut:

För mindre oölyga djus hade man ibland bara
en s.k. skakilla för att hålla den stilla.

skakilla

I bland smorde man in kornen med tistjärn
för att få dem mjuka. Denna verkemng hade
man följande verktyg: verkjärn, kockklinga och
kockkniv.

verkjärn.

I allmänhet sattes in i smedmestarens rügen
dags stämpel eller komärke på vana produkt.
Dock brukade ^{man smide} ~~man~~ på betlossan sätta en plåt
med sina namn: Luridin.

(Berättaren fortsatte aldrig med smed-
yrket. När han gick lärotiden ut slog han sig
på annat arbete och övergick sedan till leutbrö-
ket)

På sin år fick smedem. Luridin beställning och
levererade också 14 stora lasthjäder vagnar, 11 kolsten-
vagnar 10 Ekvagnar med 2 vält (pölsad alm)
och 10 Viktoväv vagnar.